

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATAJA

HUGO NYBERG

Vastaava
Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10

N:o 7
Heinäkuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

40. vuosikerta 1935

KUUROMYKKÄIN AMMATTIOPETUS

Kilpailu työpaikoista ja yleensä toimeentulo-mahdollisuuksista on meilläkin vuosi vuodelta yhä vain kiihtynyt. Varsinkin useilla henkisen toiminnan aloilla on tämä ilmiö ollut selvästi havaittavissa. Jatkuvasti lisääntyvä ylioppilastulva on tunnettu tosiasia, eikä hetikään kaikilla yliopistossa valmistuneilla virkamiehillä, opettajilla y. m. ole nykyään mahdollisuuksia päästä tutkintonsa suoritettuaan ansiotöihin. On luonnollista, että näin muodostuvaa ylituotantoa koetetaan ohjata käytännöllisille aloille. Mutta siitä on samalla myös seurauksena se, että kilpailu näillä aloilla tulee entistään kireämmäksi. Vain tehtäviinsä hyvin valmistuneet ja täysin ammattitaitoiset hensilöt voivat silloin menestyä. Tästä syystä onkin ammattiopetukseen yleensä kiinnitetty viime aikoina entistä suurempaa huomiota.

Kun kilpailu eri aloilla on käynyt näin ankaraksi terveiden ja joka suhteessa työhön pysyvien ihmisten keskuudessa, niin tulee ajatelleeksi, että kuinka selviävät kilpailusta ne, jotka ovat jollakin tavalla jääneet vajaakykyisiksi, kuten esim. kuuromykkät. Onko heillä varsinkin tulevaisuutta silmälläpitäen minkäänlaisia mahdollisuuksia tulla omin neuvoin toimeen, vai jäävätkö he toisten huollettaviksi ja siis yhteiskunnan rasitukseksi? Kuten voi helposti huomata, on tässä esillä tärkeä sosiaalinen kysymys, johon on syytä kajota vähän näin julkisen sanankin palstoilla. Edelläesitettyihin kysymyksiin tahtoisin omasta puolestani vastata, että kuuroilla sekä on että ei ole mahdollisuuksia pitää huolta itsestään. Jos jatketaan edelleen nykyistä menetelmää, jos yhteiskunnan toimesta annetaan kuuroille alkuopetus kuuromykkäinkouluissa, mutta ei senjälkeen ollenkaan huolehdita heidän ammattiopetuksesta, kuten

nykyään on laita kuuromykkämiehiin nähden, niin voi pitää varmana, että kuurojen mahdollisuudet työnsaantikilpailussa tulevat jatkuvasti vähentymään. Tämä ei ole suinkaan enempää kuurojen itsensä kuin yhteiskunnankaan edun mukaista. Toiselta puolen, jos koulun käyneille kuuroille annettaisiin tilaisuus valmistua niille aloille, joille heidän taipumuksensa näyttävät viittaavan, niin ei olisi ainoastaan mahdollista, vaan täysin varmaa, että he tulisivat menestyksellisesti kilpailemaan heille sopivilla toimialoilla. Allekirjoittanut kokosi viime vuonna tilastoa siitä, mitä ammatteja harjoittamaan kuurot koulunsa päätettyään siirtyvät. Tässä ei ole tilaisuutta lähteä tarkemmin selostamaan tutkimuksien tuloksia, mainitsen vain lyhyesti muutamista seikoista. Kuopion kuuromykkäinkoulusta 10 vuoden aikana päässeistä oppilaista siirtyi maanviljelysalalle 34 %, palvelijoiksi ja yleensä työläisiksi 43 %, käsityö- y. m. erityistä ammattitaitoa vaativille aloille 9 % j.n.e. On luonnollista, että suurimmaksi osaksi maalta kotoisin olevista oppilaista lukuisa joukko siirtyi maanviljelystöihin. Syynä siihen, miksi palvelijoiden ja työläisten ryhmä on niinkin suuri (43 %) verrattuna erityisten ammattialojen ryhmään (9 %) ei ole varmaankaan se, etteikö kuuroilla olisi taipumuksia esim. käsitöihin. Päinvastoin ovat monet kuurot tässä suhteessa sangen etevä ja hyvin mielellään valitsisivat jonkin tämänluontoisen toimialan, jos vain siihen olisi tilaisuutta. Juuri tässä ilmeneekin nykyisen tilanteen heikoin kohta. Kuurojen on yleensä vaikea ja usein aivan mahdotonkin saada itselleen välttämätöntä ammattiopetusta. Monet ammattiopetuksesta jollakin tavoin osallisiksi päässeet kuurot ovat kertoneet, että ammattitaitoisina he kyllä ovat hyvin tervetul-

leita esim. puusepäniikkeisiin, mutta oppilaiksi ei heitä tahdota millään ottaa. Työntekijöinä ovat kuurot luonnollisesti hiljaisia ja useimmiten huolellisia sekä taitaviakin. Siksi heitä suositetaan. Kuurojen oppilaiden neuvominen on taas paljon hankalampaa kuin kuulevien, ja kun kuulevia oppilaiksi pyrkiviä on yllin kyllin, jäävät kuurot syrjään. Näin on monen hyvilläänkin edellytyksillä varustetun kuuron täytynyt siirtyä joitakin tilapäistöitä tekemään. Tilanne on tässä suhteessa vuosi vuodelta vain pahentunut ja käynee ennen pitkää kuurojen kannalta katsottuna kestävämmäksi, ellei yhteiskunta tule avuksi.

Ei ole suinkaan helppo sanoa, millä tavalla asia olisi parhaiten autettavissa. Mitä kuuroihin naisiin tulee, niin on huomattava, että heitä varten on jo olemassa jonkinlainen talouskoulu Nikkarilassa Pieksämällä. Näin ollen sivuutankin tämän puolen tällä kertaa ja puhun vain yksinomaan kuurojen miesten ammattiopetuksesta, jota ei nykyään, kuten olen jo aikaisemmin maininnut, ole ollenkaan järjestetty. Asiasta on kyllä paljon kirjoitettu ja ehdotuksiakin tehty, mutta mihinkään käytännölliseen tulokseen ei toistaiseksi ole päästy. Eräiden ehdotusten mukaan olisi kuuroja sijoitettava oppilaiksi kuulevien liikkeisiin, yhdet sinne toiset tänne j.n.e. Mielestäni tämä ajatus ei ole erikoisen onnistunut. Keskitys olisi varmaan tässäkin paikallaan. Valtion tulisi joko ostaa tai jo ennestään omistamista maatiloista luovuttaa jokin sopiva tila tähän tarkoitukseen. Tilan ja koko laitoksen johtajaksi olisi valittava pystyvä henkilö, mieluummin agronomi, jonka tulisi olla myös jonkin verran perehtynyt kuuromyökkäin opetukseen. Hänen johtonsa alaisena järjestettäisiin tilalle maamieskoulu kuuroille nuorukaisille. He tekisivät maataloustyöt, ja tuotteet käytettäisiin luonnollisesti talon tarpeisiin, ehkä jokin osa riittäisi myytäväksikin. Näin voitaisiin laitoksen menopuolta huomattavasti supistaa. Sitäpaitsi olisi saman tilan rakennuksiin sijoitettava omat osastonsa puuseppien, suutarien, räätälien y.m. ammattilaisten valmistamista varten. Kullakin osastolla olisi ammattitaitoinen mestari, joka huolettaisi opetuksesta. Laitoksen johtaja voisi antaa kaikille oppilaille opetusta joissakin yleisaineissa, kuten laskennossa, kirjanpidossa j.n.e. Kullekin kurssinsa suorittaneelle oppilaalle annettaisiin todistus, jonka perusteella hän sitten voisi siirtyä työskentelemään joihinkin liikkeisiin tai ruveta itsenäisesti harjoittamaan ammattiansa. On luonnollista, että kaikista yleistä laatua olevista menoista, kuten opetuksesta, ravinnosta y.m. huolettaisi valtio.

Edellä esitetty ehdotus ei millään tavalla pyri olemaan lopullinen, vaikkakin monet kuurot ovat juuri tämääntapaista järjestelyä lämpimästi

kannattaneet. Tärkeintä on, että ne, joille asian lopullinen järjestäminen kuuluu, kiinnittäisivät siihen vakavaa huomiota ja ryhtyisivät ajoissa tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin. Olkoonpa kysymyksessä minkälatuinen tämän asian järjestely hyvänsä, tulee se vaatimaan valtiolta jonkin verran varoja. Mutta on huomattava, että kun valtio uhraa auliisti suuria summia kuulevien vastaavien laitosten hyväksi, niin ei liene liikoa pyydetty, jos jollakin summalla autettaisiin myös niitä, jotka ennenkaikeä ovat avun tarpeessa.

Oskar Hiekkala.

H:gin Sanomissa 11. 6. -35.

ISLANNIN KUUROMYKISTÄ

(Jatk. n:osta 6, s:lta 74.)

Pastori Helgason oli erittäin hyvä opettaja, kunnon mies ja hyväsydäminen. Häntä rakastivat ei vain oppilaat vaan kaikki, jotka joutuivat tekemisiin hänen kanssaan. Yleinen olikin suru, kun hän odottamatta kuoli, oltuaan kuuromyökkäin opettajana ja koulunsa johtajana vain 12 vuotta. Hänellä oli heikko terveys. Ja hän kuoli helmikuussa v. 1904 höyrylaiva »Lauralla» ollessaan matkalla Tanskaan.

Pastori Helgasonin kuoltua piti hänen leskensä koulua 1 vuoden. Neiti Gudjonsdottir ja minä opetimme oppilaita. Syksyllä v. 1904 matkusti pastori Skulason Tanskaan tutustuakseen kuuromyökkäin asioihin ja syyskuun 1 p:nä alkoi hän opetustoimensa, joka kesti vain vuoteen 1905. Tuntui siltä, että tämä kärsivällisyyttä koetteleva toimi ei sopinut pastori Skulasonille, joka kyllä oli erittäin miellyttävä ihminen ja lahjakas. Hänen johtaja-aikanaan ei kuuromyökkäin harrastukset ensinkään kehittyneet. Hänen toimintansa olikin liian lyhytaikainen.

Syyskuun alussa v. 1908 muutettiin koulu Stora-Rahunista Reykjavikiin, jolloin valtio otti koulun hoitoonsa. Minut otettiin koulun johtajattareksi. Siihen mennessä olin ollut koulun opettajattarena 9 vuotta 100—150 kruunun vuosipalkalla. Koulusta sain ruuan ja lomaa 2 kuukautta vuodessa.

Vuosien kuluessa olin aina toivonut, että koulun työ saataisiin paremmalle kannalle. Joka päivä tulin huomaamaan etteivät oppilaat koulussaan saaneet riittävästä ja ajanmukaista opetusta. Koulun ollessa pappilassa eivät oppilaat saaneet käsityö-opetusta. Heille opetettiin ainoastaan maanviljelystä. Maanviljelysammatti oli luonnollisesti hyvä ja sopiva niille, jotka sitä halusivat ja joita se tyydytti. Mutta se ei sopinut kaikille. Tarvittiin ammattitaitoinen käsityö-opettaja koululle. Mutta se maksoi paljon.

Minusta tuntui luonnolliselta, että koulu muutettaisiin kaupunkiin, jossa oppilaat saisivat monipuolista käsityöopetusta iltpäivisin. Suuri oli iloni kun hallitus huomasi, miten tärkeä kysymyksessä oleva muutos koulun työohjelmassa oli. Heinäkuussa 1908 päättivät valtiopäivät, että kuuromykkäinkoulu on muutettava Reykjavikiin. Siitä alkaen olemme ohjanneet oppilaitamme suutarin, räätälin, leipurin, valokuvaajan, ompelijattaren, puusepän, kirjansitojan y.m. ammattiin. Tähän asti on ollut vaikeaa saada oppilaita antautumaan puusepän ja kirjansitojan oppiin. Mutta juuri tälle matkalle lähtiessäni onnistuin saamaan erään pojan huonekalupuusepän oppiin. Kun koulu siirrettiin kaupunkiin oli hyvin vaikeaa saada sopivia huoneita koululle. Ensimmäisenä vuotena oli meillä vain kaksi kouluhuonetta. Silloin täytyi sijoittaa pojat asumaan koulun ulkopuolelle. Lapsille oli kuitenkin hankalaa kulkea pimeässä ja sadeilmoilla. Oppilaat tulivat myös olleeksi liian paljon ulkona kadulla, kun asunnon pitäjillä ei ollut aikaa, eikä halua paimentamaan heitä. Mutta vuoden kuluttua onnistuin saamaan koululle niin suuren huoneuston, että kaikki oppilaat voitiin ottaa asumaan koululle, jossa saivat ruuan y.m.

Näin kului 5 vuotta. Koulutalo joutui myytäväksi ja koulu muutti pienempään huoneustoon. 3 vuoden kuluttua myytiin tämäkin talo. Jouduimme kodittomiksi. Se oli ikävää. Kaupungissa ei ollut yhtään kouluksi sopivaa taloa. Minun täytyi lähettää kaikki lapset koteihinsa; minusta tuntui että koulun toiminta olisi lopetettava joksikin aikaa. Muutin kesäksi maalle, jossa minun oli ihana olla, mutta olin joka päivä levoton kouluni tulevaisuudesta.

Eräänä elokuun päivänä oli minulla onni tutustua erääseen tanskalaiseen naiseen, joka nykyisin asuu Aalborgin kaupungissa. Hänen veljensä, joka on hyvin rikas, tunnen minäkin. Hänellä on kaunis huvila Reykjavikin lähellä. Tälle tanskalaiselle naiselle rupesin puhumaan vaikeuksista ja kouluni säälistävästä tilasta. Kun neiti läksi luotani mennäkseen kotiinsa, sanoi hän: »Minäpä puhun veljelleni. Ehkä hän antaa meidän kesähuvilamme kuuromykkäinkoulun huoneustoksi». Parin päivän perästä tuli neiti luokseni ja kertoi, että hänen veljensä on luvannut antaa kuuromykkäinkoululle käytettäväksi koko kauniin kesähuvilansa, mutta ainoastaan talven ajaksi.

Minä iloitsin ja rupesin muuttamaan huvilaan koulun ja oppilaitten tavaroita. Mutta nyt huomasi huoneuston olevan niin ahtaan, ettei sinne mahtunut asumaan kuin 8 oppilasta. Mutta parempi 8 kuin ei yhtään.

Seuraavana vuonna osti valtio tämän huvilan kuuromykkäinkoululle vaikka se oli pieni-

V. 1926 rakennettiin uusi koulurakennus 22 oppilasta varten. Mutta rakennus osottautui alunperin liian ahtaaksi, sillä kouluumme otetaan myöskin puhevikaisiä oppilaita. Koulusamme on siis kaksi osastoa. Oppilaita on vuosittain 26—28. Enempää ei kouluun mahdu. Kesäloma alkaa kesäkuun 15 p:nä. Silloin lasketaan lapset koteihinsa jossa ovat vanhempaina luona. Koulu maksaa lasten matkat koulusta kesälomalle. Mutta paluumatkan kouluun maksaa vanhemmat tahi kunnat jos vanhemmilla ei ole varaa maksaa.

Koulussa on 9 luokkaa.

Nyt olen kertonut kaukaisen Islannin kuuromykistä ja heidän kouluistaan. Kun Kööpenhaminan kuuromykkäin kokouksessa katelimme heidän käsitöitään niin huomasimme, että heidän käsityönsä olivat hyvät ja kauniit ja todistavat hyvistä kehitysmahdollisuuksista.

TIE RUUMIINVIAN VANKEUDESTA

(Jatk. n:osta 6, s:lta 68.)

Kun kuuromykkä on lopettanut koulunsa, täytyy hänen pystyä työllään elättämään itsensä. Sentähden täytyy yhteiskunnan antaa hänelle ammattitaitoa. Jokaisella kuuromykällä täytyy olla tilaisuus opetella se ammatti, joka hänelle parhaiten sopii ja johon hänellä on taipumuksia ja voimia.

Kun yhteiskunta on antanut kuuromykälle puhetaidon, sivistystä ja kelvollisen ammattikyvyn, toivoo se, että hän koettaa itse selviytyä elämässä. Ja kuuromykkä toivoo varmaan itsekin samaa. Kun kuuromykkä kykenee itse pitämään huolta itsestään eikä tarvitse muiden apua, silloin huomaa hän olevansa vapaa ja hyödyllinen kansalainen. Tämä tunne antaa hänelle rohkeutta ja iloa. Hän tuntee, että hän on tasa-arvoinen kuulevien kanssa. Hän tuntee, että hän on vapautunut ruumiinvian vankeudesta. Viime aikoina on pantu vireille kysymys siitä, että kuuromykkäin pitäisi saada oikeus samalaiseen jatkuvaan avustukseen kuin sokeatkin. Mutta se on varmasti vaarallinen avustumistapa. Ymmärtäväisemmät ja kokeneemmat kuuromykät ovat aina varoittaneet käyttämästä sitä tapaa. Silloinhan voisivat ihmiset luulla, että kuuromykät ovat huonoja työntekijöitä, jotka eivät ole hyvän palkan arvoisia. Kuuromykät eivät tahdo pyytää yhteiskunnalta avustuksia vaan *työntekemisoikeutta*. Heidät on nykyään estetty tekemästä työtä monilla aloilla, joilla he varmasti pystyisivät tekemään työtä yhtä hyvin kuin kuulevatkin. Kuuromykkäin täytyy panna kaikki voimansa liikkeelle saadakseen oikeuden kaikkeen työhön.

Kun kuuromykkä alkaa ajatella *naimisiinmeno*, täytyy hänen olla varovaisempi kuin kuulevan. On kahta lajia kuuroutta: *perittyä* ja *jälkeenpäinsaatu*.

Jälkimäinen ei periä. Sentähden kuuromykkien, jotka ovat tulleet kuuroiksi myöhemmin, ei naimisiinmennessään tarvitse epäillä enempää kuin kuulevienkaan. Mutta niiden, joiden kuurous on perittyä, täytyy ajatella, että heidän lapsensa melko varmasti — kaikki tai ainakin muutamat — ovat kuuromykyä, ja sitä on pidettävä suurena onnettomuutena. Sentähden ei kenenkään kuuromykyä, jonka kuurous on perittyä tai joka luulee sen olevan perittyä, hänen ei pidä mennä naimisiin. *Jos hän menee naimisiin, täytyy hänen antaa sterilisoida itsensä*, niin ettei hän voi saada lapsia. Kysy neuvoa joltakin luotettavalta henkilöltä, esimerkiksi kuuromykyäinopettajalta ja käy sitten lääkärin puheilla.

Kunnon kansalainen kunnioittaa ja rakastaa maataan noudattamalla sen lakeja. Kuuromykyt kaipaavat yhteiskuntaopin opetusta, jotta he oppisivat tuntemaan maan lait. Tätä opetusta pitää heidän saada jatkokoulussa ja kuuromykyäin yhdistyksissä luentoja, sivistyskursseja ja keskustelun avulla. Kuuromykyäin yhdistyksissä pitää opettaa kuuromykyille myös tavallisia seurustelutapoja. Hyvä käytös tekee ihmisten välisen kanssakäymisen miellyttävämmäksi ja auttaa ystävyyttä säilymään.

Kuuromykyt tahtovat seurustella varsinkin keskenään. He tahtovat hyvin mielellään käyttää helppoa ja selvää viittomakieltä. Mutta kuinka usein saakaan kuulla sen puuttuvan heidän välisestä seurustelustaan! Usein olen saanut kuulla kuuromykkien valittavan, että kuuromykyt riitelemällä, panettelulla ja juoruilla katkeroitavat toistensa elämän ja aiheuttavat riitaa ja vihamielisyyttä.

Sellaiset riitaisuudet leviävät myöskin kuuromykyäin yhdistyksiin. Siitä kuulee usein valituksia ja siitä voi lukea kuuromykyäin omista sanomalehdistä sekä meidän maassamme että ulkomailla. Tämä on surullista. Kaikkein pitäisi levittää sopua ja viihtyisyyttä yhdistyksissä. Sillä tavoin tulisivat yhdistykset voimakkaiksi ja elinvoimaisiksi, ja silloin niiden lausunnot saisivat kannatusta hallituksenkin taholta. Kuuromykyäin yhdistykset voisivat varmasti tehdä paljon enemmän kuuromykyäin hyväksi kuin nykyisin on asianlaita. Olen kuullut kuuromykkien sanovan, että suurissa kuuromykyäin kokouksissa on niin köyhiä ohjelmia. Kokoonnutaan suurin joukoin, juodaan kahvia ja lörpötellään; tehdään retkiä, huvitellaan ja otetaan valokuvia. Tämäkin on hyvää. Mutta eikö kuuromykyille olisi enemmän hyötyä, jos myöskin käsiteltäisiin esiintulevia ajatuksia, mieltä, kokemuksia ja toivomuksia.

Sanalasku sanoo: »jokainen on oman onnensa seppä.» Se on totta. Mitä hyödyttää jos yhteiskunta ylläpitää ammattikouluja, elleivät kuuromykyt koeta ahkerasti käyttämään hyväkseen niiden opetusta? Itse he turmelevat elämänsä onnen ja menestyksensä. Ilkeämielinen, kavala ja valheellinen ihminen saa monia vihamiehiä ja paljon ikävyyksiä. Hän on itse turmellut onnensa. Jokaisen ihmisen täytyy oppia elämään järkevästi, niin ettei hän itse turmele omaa onneaan. Mainitsen muutamia hyviä elämänohjeita. Jos tahdot pitää sielusi terveenä, täytyy sinun varjella ja hoitaa ruumistasi. Pidä mielesi puhtaana hyvillä ajatuksilla! Kylvä ja pese itsesi usein! Ole ulkona raittiissa ilmassa! Syö yksinkertaista ruokaa! Älä käytä väkijuomia äläkä tupakkaa! — Me tunnemme ennestään monta näistä neuvoista. Me olemme oppineet ne uskontotunneilla koulussa. Kristinuskon on parasta elämänohjeita.

Vain noin pari, kolme sataa vuotta sitten joutuivat useimmat kuuromykyt elämään ilman opetusta, kurjina ja halveksittuina raukkoina rikkaampien ihmisten armoilla. Nykyään he itse järjestävät ja johtavat loistavia kokouksia, joissa ministerit ja korkeat virkamiehet ovat läsnä ja joissa kuuromykyt itse pitävät arvokkaita esitelmiä. Mikä suunnaton kehitys onkaan tapahtunut kuuromykyäin elämässä. Se on kuuromykyäin koulun voittokulku, ja se ilahduttaa kuuromykyä suuresti. Kuuromykyäin alkaivat saada yhteiskunnassa samoja paikkoja kuin kuulevatkin. Tie ruumiinvian vankeudesta on avoinna kuuromykyille, sikäli kuin se on ihmisten vallassa. Mutta me emme saa jäädä kädet ristissä istumaan sille asteelle, jolla olemme. Meidän täytyy ponnistella yhä eteenpäin ja alituisesti tehdä työtä kuuromykyäin aseman parantamiseksi, sen mukaan kuin kehitys muillakin alloilla menee eteenpäin. Tähän työhön täytyy kuuromykyäin entistä enemmän ottaa osaa. He ovat jo osoittaneet, mihin he pystyvät. Uskon, että tämä luottamus kuuromykyä kohtaan aikaansa heissä yhtenäisyyden tunnetta ja lisää vastuuntuntoa. Vakaumukseni on myös, että tie ruumiinvian vankeudesta voidaan tehdä vielä helpommaksi ja miellyttävämmäksi, jos kuuromykyt entistä enemmän ottavat osaa sen rakentamiseen.

Suom. P. Norri.

SOKEANASYNTYNYT, JOKA SAI NÄKÖNSÄ

Erästä nuoresta amerikkalaisesta Earl Muselman nimisestä miehestä, joka on syntynyt sokeana ja kasvatettu sokeainkoulussa, on yhtäkkiä 20-vuotiaana tullut yksi maailman tunnetuimpia miehiä. Sanomalehtien edustajat käyvät

joka päivä häntä haastattelemassa. Musselmanille sattunut tapaus on aivan ainutlaatuinen. Lääkintätaito on onnistunut jollakin ihmeellisellä tavalla antamaan sokeana syntyneelle näön. Hitaasti ja aluksi vain osittain on hänestä nyt tullut sen aistin omistaja, jota hänellä ei ollut syntyessään.

Sokeanasyntynyt saanut näkönsä. — Voiko hän sitten nähdä niinkuin me? Voiko hän saada nykyiset näkökuvansa sopimaan niihin maailmankuviin, jotka hän on muodostanut sokeana ollessaan? Ei, ei, häneltä puuttuu tajuamisessa sitä monipuolisuutta, joka tekee meidän tajuamisemme mahdolliseksi, koska olemme nähneet syntymästämme saakka ja olemme tottuneet samanlaiset esineet tajuamaan samoiksi.

Joka minuutti hän saa joukon näkökuvia, joita hänen harjaantumattomat aivonsa eivät voi tajuta, ja se saattaa hänet aivan neuvottomaksi. Sokeana saattoi hän tajuta jopa suuria kansanjoukkojakin, näkevänsä ei hän kykene omin avuin edes kadun poikki menemään. Kaikeksi onneksi häneltä ei puutu auttajia eikä neuvonantajia. Niitä on aivan kylliksi, ja kaikki he koettavat saada hänen elämänsä sopimaan uusiin olosuhteisiin. Niin paljon on tieteellinen ja puhtaasti inhimillinen mielenkiinto tuota merkillistä miestä kohtaan saanut aikaan, että vieläpä oppineet miehet ovat asettuneet hänen käytettäväkseen.

Tämän hyvän ohjauksen alaisena täytyi hänen ensin oppia erottamaan kasvon muodot ja piirteet. Jo tässä ilmeni vaikeuksia. Hänen oli vaikea erottaa naisia miehistä, mutta, kiitos kaulakorujen, turkiskaulusten ja muiden naisten kapistusten ymmärsi hän kyllä pian, että niiden kantajat olivat naisia. Mutta paljaskaulaisiin nähden oli hän kauan neuvoton.

Kukapa meistä voisi pitää kovinkaan jättiläis-mäisenä vaatimuksena tuntea joku henkilö maalauksesta, piirustuksesta tai valokuvasta? Varhaisimmasta lapsuudestamme asti olemme oppineet tuntemaan määrättyjä henkilöitä, esineitä y.m. viivojen, valon, varjon y.m. määrättyjen samankaltaisuuksien avulla. Näiden kuvien taakse me olemme hahmotelleet todellisuuden. Niin ei ole laita sokean, joka aivan yht'äkkiä saa näkönsä. Hänelle näytettiin erään henkilön valokuvaa ja kysyttiin ketä se esitti. Hän ponnisti aivojaan kovasti käsittääkseen kuka se oli. Hän tuijotti kuvaan, mutta lopulta täytyi hänen luopua yrityksestä. Kun hän sokeana ollessaan oli tottunut tajuamaan esineet tuntoaistinsa avulla, ei hän näkevänsä voinut ajatella kuvan vastaavaisuutta todellisuudessa. Vielä vaikeampi oli hänen käsittää, että kaksi valokuvaa, jotka oli otettu samasta henkilöstä eri puolilta, voisivat esittää samaa henkilöä. Hän ei voinut käsittää, että ne olivat samat kasvot ja että näkökulman muuttuminen voisi aikaansaada niin erilaisia tuloksia.

Harjantekijänä oli M. usein työnsä aikana istahtanut unelmoimaan maailmasta, jollaista hän ei kuitenkaan voinut aavistaakaan. Hän oli kuullut laulettavan Paratiisin laaksosta — ihmeellisestä laaksosta, jossa kesä ja talvi kohtaavat toisensa — ja oli hahmotellut mielessään paljon suurenmoisemman kuvan kuin todellisuus hänelle näytti. Hän oli kerran kuullut Niagarin (maailman suurimman vesiputouksen) pauhun, ja uneksinyt vesivaltamerestä, joka syöksyy pilvistä syvään kuiluun. Todellisuus oli hänelle suuri pettymys.

Uusien ystäviensä ohjaamana kulki hän eräänä päivänä, tapansa mukaan hyvin tuskaisena oloilansa muutoksen takia, kun hän yht'äkkiä alkoi nauraa. Hilpeys koski nelijalkaista olentoa, joka veti nelipyöräisiä telineitä. Sillä oli neljä jalkaa, sen siis täytyi olla eläin, mutta koira se ei voinut olla, siihen se oli liian suuri »hevonen», selitti ystävä. »Hevonenko?», huudahti M. Ja minä kun aina olen kuvitellut sitä solakaksi, siroksi eläimeksi, jolla on kädet. En voisi mitenkään uskoa, että tämä laiska eläin, joka nykyä käyttää päätänsä jokaisella askeleella, voisi olla hevonen.

Niin on jokainen päivä täynnä yllätyksiä ja merkillisyyksiä, mutta myös muille ihmisille on tämä mies täydellinen yllätys, sillä ensimmäisen kerran tapahtuu lääkintätaidon historiassa, että sokeanasyntynyt saa näkönsä. Ensimmäistä kertaa saa myöskin ihmiskunta tietää, kuinka ihmeelliseltä tämä meidän jokapäiväinen elämämme näyttää sille, joka näkee sen »uusilla silmillä». Tapaus on samanlainen kuin jos meidän luoksemme tulisi joku toisen kierto-tähden asukas tai me lähtisimme Jules Vernen kanssa matkalle toiseen maailmaan.

Myös lukeminen on ollut aikamoinen pulma Musselmannille. Ennen leikkausta osasi hän sujuvasti lukea sokeainkirjoitusta. Mutta kiitos tämän leikkauksen — hänen on nyt paljon vaikeampi selittää painettuja kirjaimia. Tavaaminenhan oli yhdistettynä tuntoon ja nyt täytyy tajuta aivan toisella aistimella — ei enää tuntoaistilla, vaan näön avulla. Useiden kuu-kausien aikana täytyi jokainen tavallinen kirjain tajuta ensin sokeainkirjaimena, ennenkuin hän pääsi selville kirjainmerkkien merkityksestä.

Se ihmetyö, jonka nykyaikainen lääkäritaito on suorittanut, on asettanut meidät vielä suuremman ihmeen eteen, nimittäin huomaamaan kuinka monipuolisia ja monimutkaisia edellytyksiä vaatii näköaisti, kuinka suunnattoman suurta henkistä toimintaa jokainen ihminen, jokainen lapsi, vieläpä eläinkin suorittaa, kun hän aivoissaan muuttaa näkövaikutukset tajuttaviksi ja yhdistää ne kuviin.

(Tanskal. „Effata“-lehdestä).

Suoment. P. Norri.

IDA VANAMO

Lappeenrannan sairaalassa päätti maallisen vaelluksensa pitkällisen hermotaudin jälkeen

22. 5. 1935 entinen Uudenmaan lääninhallituksen puhtaaksikirjoittajatar *Ida Vanamo* 47 v. vanhana. Hän oli Turun k.m. koulun entisiä oppilaita. Hän oli H:gin k.m. naiskerhon ensimmäisiä jäseniä ja monivuotinen sihteeri. Hän oli sen innokkaimpia työntekijöitä ja hänen hartaimpana toiveenaan oli sivistää sen

jäseniä ja kohottaa heidän sielujaan juorujen, itsekkyyden, suvaitsemattomuuden ja pikkumaisuuden yläpuolelle. Ollen itse tavattoman lahjakas ja henkevä, lähti hänen kynästään helposti tähän lehteen ja k.m. joululehteen ja myös sanomalehtiin mukaansatempaavaa lukemista. Vainaja oli niitä ihmisiä joka ei itseään ajatellut eikä säästänyt, kun on muiden hätä kysymyksessä. Kauan sitten hän vetäytyi syrjään eläen valtion eläkeellä. Helsingin k.m. naiskerho lähetti seppeleen ent. johtohenkilönsä haudalle viimeisenä tervehdyksenä. Muistonsa elää niiden keskuudessa, jotka lähemmin hänet tunsivat ja ymmärsivät.

AMALIA GRÖNBERGIN MUISTOLLE

Yllättäen saapui viesti rakkaan kuuromykkäin ystävän, pastorska Grönbergin kuolemasta.

Mieleeni tulvahti niin rakkaat muistot niiltä vuosilta jolloin sain käydä hänen luonaan että teki niin kipeätä kun en saa enää koskaan tässä maailmassa tavata häntä; viimeisestä tapaamisesta on kulunut 14 vuotta kun kohtalo on heittänyt minut pois sieltä synnyinseudultani.

Oi, kuinka herttainen ja sydämmellinen hän oli niin ett'en ole koskaan tavannut hänen

vertaistaan k.m:ien ystävää. Ja mieleeni on jäänyt niin monet mielenkiintoiset juttuluhetket

hänen kanssaan kuuromykkien riennoista. Ja hän kehoitti kuuromykkiä itse toimimaan tarokkaasti niin että saadaan kuuromykille jatko-opisto. Ja siitä hän niin lämpimästi puheli. Ja se unelma on jäänyt unelmaksi: me kuuromykät olemme niin hitaita ajamaan asiaamme eteenpäin. Ja sitte täyttäessään 80 vuotta sain häneltä viimeisen, sydämmellisen kirjeen. Ja olen monasti toivonut saavani vielä tavata häntä vaan en ole saanut tilaisuutta käydä siellä Nurmeksessa. Tuntuu niin tyhjältä mennä sinne joskus kun niin rakas ystävä makaa nurmen alla, vaan elähyttää toivo tavata häntä ijäisyyden puolella. Tosi kristitty hän oli; hänen kotinsa oli aina avoinna kuuromykille, sokeille y.m.

Siunattu olkoon hänen muistonsa!

Kaivaten monen puolesta: *Kirsti Ahonen.*

Osani ~

*Hiljaisuus,
sinä olet minun ystäväni.*

*Vaiti olen,
kuunnellen sisäisiä ääniäni.*

*Olen kuuro.
Maailmani on abdas ja pieni,*

*he sanovat,
ihmiset, tehden tukalaksi tieni.*

*Heidän sääliään
minä en tarvitse koskaan.*

*Ymmärrystä,
sitä minä etsin, joskaan*

*löytämättä.
Sillä ihmiset näkevät*

*kuurossa ~
nuo viisaat ja väkevät ~*

vain hiukan eriskummallisen olennon.

Mila.

URHEILUOSASTO

MAAILMAN JA SUOMEN ENNÄTYKSIÄ K.U.L:n MESTARUUSKILPAILUISSA

Lauantaina ja sunnuntaina 6 - 7.7. suoritettiin Turussa K.U.L:n mestaruuskilpailut Turun »Valppaan» 25-vuotisjuhlien yhteydessä. Lauantaina oli kentällä ohjelmallinen juhlahetki ja sunnuntaina varsinainen 25-vuotisjuhla palkintojenjakoineen Toivo II:ssä. Sää oli koko ajan suosiollinen, yleisöä noin 300 henkeä ja osanottajia kaikkiaan 10.stä seurasta maan eri puolilta. Kilpailut olivat samalla karsintana kuuromykkäin »olympialaisiin» Lontooseen lähetettävästä joukkueesta.

Parhaat tulokset olivat seuraavat:

100 m: 1) B. Ahlbäck, Helsinki 11,7. 2) M. Katainen, Tampere 4,50 m jälj. 3) A. Nordström, H:ki 7 m jälj.

200 m: 1) B. Ahlbäck 24,3. 2) M. Katainen 26,2. 3) A. Nordström 27,2.

400 m: 1) B. Ahlbäck 55,2. 2) V. Lehtonen, H:ki 55,4. 3) P. Palmu, Turku 58,4.

800 m: 1) V. Lehtonen 2.12,1. 2) P. Palmu 2.12,8. 3) L. Bruun, Lahti 2.18,0.

1500 m: 1) P. Niinikangas, Turku 4.24,5. 2) P. Valtari, H:linna 4.26,4. 3) S. Heikkinen, J:kylä 4.35,6.

5000 m: 1) P. Niinikangas 16.06 (uusi maailmanennätys). 2) P. Valtari 16.32,6. 3) M. Mölsä, V:ri 17.02.

110 m aidat: 1) P. Palmu 21,3. 2) A. Helenius, H:ki 21,7. 3) O. Eskola, T:re 21,8.

Pituus: 1) B. Ahlbäck 604. 2) V. Lehtonen 560. 3) A. Nordström 528.

Korkeus: 1) V. Lehtonen 170. 2) V. Kaurela, H:linna 160. 3) B. Ahlbäck 155.

Seiväs: 1) P. Palmu 300. 2) S. Vuorimies, J:kylä 270. 3) K. Hämäläinen, Kuopio 260.

Kuula: 1) V. Kaurela 12,97. 2) L. Luoto, V:ri 11,58. 3) A. Nordström 10,25.

Kiekko. 1) V. Kaurela 36,55. 2) K. Hämäläinen 30,87. 3) L. Luoto 29,99.

Keihäs: 1) H. Wikberg, H:ki 41,98. 2) T. Jarva, V:ri 37,20. 3) L. Luoto 34,65.

4x100 m viesti: 1) Helsinki I (Ahlbäck, Lehtonen, Nordström, Helenius) 49,7. 2) Tampere (Eskola, Aittomäki, Jalonen, Katainen) 52,0. 3) Helsinki II 54,1.

NAISTEN LAJIT:

100 m: 1) Lempi Rantala, Lahti 14,9 (uusi Suomen ennätys). 2) Elli Kumpulainen, T:re

10 cm jälj. 3) Martta Nieminen, Turku 2,20 m jälj.

Korkeus: 1) Kaisu Valtari, H:linna 129 (uusi maailmanennätys). 2) Rakel Laitinen, H:ki 127. 3) Martta Nieminen 113.

Pituus: 1) Martta Nieminen 417. 2) Lempi Rantala 409. 3) Rakel Laitinen 392.

Kuula: 1) Martta Nieminen 9.04 (uusi Suomen ennätys). 2) Rakel Laitinen 8.92. 3) Kaisu Valtari 8.40.

NUORTEN LAJIT:

100 m: 1) V. Lehtonen, H:ki 12,1. 2) V. Jalonen, T:re 2,10 m jälj. 3) V. Vanhanen, V:ri 3,50 m jälj.

1000 m: 1) L. Koivisto, Kymnlaakso 3.01,6. 2) V. Honkanen, H:linna 3.05,9. 3) V. Koskinen, Kymnlaakso 3.07,6.

Kiekko: 1) V. Koskinen 27,03. 2) M. Hellöre, Pietarsaari 25,53. 3) E. Nyberg, H:ki 24,36.

Seiväs: 1) M. Hellöre 250. 2) L. Koivisto 250 (hävisi uusinnassa). 3) V. Honkanen, H:linna 240.

Keihäs: 1) V. Koskinen 37,33. 2) V. Jalonen 36,22. 3) T. Aittomäki, T:re 35,45.

Pituus: 1) V. Jalonen 537. 2) V. Koskinen 514. 3) E. Helminen, H:ki 511.

UINTI:

50 m naisille: 1) Aura Eskelinen, H:ki 57,7 (uusi KUL:n ennätys). 2) Taimi Kesäläinen, V:ri 62,7. 3) Maria Lehtimäki, Turku 63,0.

100 m naisille: 1) Aura Eskelinen 2.17,9. 2) Sylvi Kangas, T:re 2.25,0.

50 m miehille: 1) M. Häyrinen, Lahti 38,0 (uusi KUL:n ennätys). 2) T. Aittomäki, T:re 38,5. 3) A. Sihvola, Kymnlaakso 44,5.

100 m miehille: 1) M. Häyrinen 1.59,4. 2) T. Aittomäki 2.02,1. 3) N. Rannikko, H:linna 2.21,2.

Lontoon joukkueeseen valittiin saavutettujen tulosten perusteella seuraavat: V. Kaurela, P. Niinikangas, B. Ahlbäck, V. Lehtonen, P. Valtari, P. Palmu, M. Mölsä. Naisista Martta Nieminen, Rakel Laitinen ja Kaisu Valtari.

Retken johtajana toimii herra Eino Karilas, urheilijain johtajana Väinö Sihvola ja tulkkina Jussi Luomajoki.

Kongressiedustajiksi valittiin toimittaja Väinö Sihvola ja herra Eino Karilas.

NELJÄNNET KUUROMYKKÄIN OLYMPIALAISET

pidetään Lontoossa 17—24 päivinä elokuuta CISS:n uskottua niiden järjestämisen British Deaf Amateur Sports Association'in toimeksi. Olemme vakuutetut että englantilaisten teknillinen ja taloudellinen järjestelykyky saa näistä kunniaa.

Kisojen suojelijoina ovat monet Englannin huomattavimmista ja kuuluisimmista nimistä, joista mainittakoon Montrosen herttua, Walesin prinssi, lordi Lonsdale y.m. Seuraavat maat ovat ilmoittautuneet osanottajiksi: Belgia, Englanti, Itävalta, Italia, Hollanti, Norja, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Sveitsi, Tanska, Suomi, Tsekko-Slovakia, Amerikan yhdysvallat, Japani, Unkari.

Toimeenpaneva komitea on julkaissut seuraavan ohjelman:

Lauantaina 17. 8. Edustajiston saapuminen. Illalla vastaanottojuhla.

Sunnuntaina 18. 8. Maantiepyöräilykilpailut. Retki klo 6.30 aamulla Thieleen.

Maanantaina 19. 8. Kansainvälisten kuuromykkäin kisojen avajaiset White Cityn Stadionilla. Alku- ja karsintakilpailuja vapaaurheilussa. Jalkapallon ensimmäinen sarja.

Tiistaina 20. 8. Tennisottelut Queens Clu-bissa Kensingtonissa. Jalkapallon toinen sarja.

Keskiviikkona 21. 8. Vapaaurheilukilpailuja White City Stadionilla, loppukilpailut. Jalkapallo välierät.

Torstaina 22. 8. Opintoretkeilyjä, huvimatkoja ja käyntejä.

Perjantaina 23. 8. Uimakilpailuja, Tenniksen loppuottelut. Illalla juhlaillanvietto.

Lauantaina 24. 8. CISS:n kongressi aamupäivällä. Jalkapallon loppuerät päivällä. Lopettajaisjuhla.

»Ny Tidn. f. Sv. Dövstumma»ssa on kehoitus pontevaan olympialaiskeräykseen Ruotsin k.m. yhdistyksissä. Lopussa sanotaan: »Suomessa toimitetaan kansalliskeräystä koko maassa hyvin tuloksin. Ylös ruotsalaiset! — Monesta pienestä purosta tulee suuri joki.»

Meidän ei tarvitse huomauttaa, että kun meidän keräyksemme on herättänyt huomiota naapurimaassamme, jossa siihen vedoten koetaan päästä parempiin tuloksiin, olisi meille perin noloa lähettää vain kourallinen miehiä Lontooseen. Keräys ei ole tuottanut vielä tarvittavaa rahamäärää. Sitä on siis pontevasti jatkettava aina elokuun 15 päivään asti. **Ylös suomalaiset!**

TIETOJA VIERUMÄEN URHEILU- OPISTOSTA

Kuten lyhyessä selostuksessa näkyy on Lahden Kuurot Urheilijat tehneet opintomatkan yllämainittuun opistoon. Vajaan tunnin autmatkan päässä Lahdesta on Suomen urheiluopisto Vierumäellä, jonne myös Heinolan rautatietä pääsee junalla, pyörällä y.m. käymään. Kolme vuotta sitten Valkjärven rannalla olevan Vierumäen rauhaa häiritsi korkeintaan joku eränkävijä ja reserviläiset ovat taannoin siellä pitäneet kuivilla harjuilla kesäisiä harjoituksiaan. Vankityövoimin on sinne noussut pallokenttä, urheilukenttä, funkissauna tiputuslöylyineen, opettajien asuntoja, johtajan asunto ja paraikaa rakennutetaan arkkitehti Bryggmannin piirustuksen mukaan 6-kerroksista päärakennusta, joka tulee maksamaan noin 3 milj. markkaa ja sen ikkunoista avautuu näkö-ala yli Valkjärven, Suurjärven, Onkijärven ja Saarijärven. Päärakennukseen, joka laitetaan tiilestä, tulee 2 suurta voimistelusalua, harjoitusaleja, oppilaiden asuntoja noin 200:lle, ruokasalit, keittiöt, virastot, luentosalit ja on sinne ajateltu tulevaisuudessa maan alle laittaa uimahalli talvisaikaa varten. Viime kesänä jo 500 kurssilaista nautti Vierumäen urheiluopiston opetusta. Siellä oli kurseja poliiseille, kansakoulunopettajille, pyöräilijäin, nyrkkeilijäin, painijain y.m. kurseja.

Vierumäen urheiluopiston johtajana toimii Akseli Kaskela, joka on kuin luotu johtamaan sitä opistoa. Hän on kansanomainen ja urheilun eri alat täysintunteva kasvattaja, samalla erinomainen pedagogi (opettaja), joka ymmärtää miten kukin on »otettava». Siellä häärivät viime kesänä opettajina tunnettu sprintterimme Palle Virtanen, voimisteluopettajat Veikko Ervola ja V. M. Rinne sekä lehtori Sorjonen. Voimistelun maailmanmestari Heikki Savolainen on hoitanut taas voimistelun opetusta, joten pätevissä käsissä eri urheilunalat ja haarat siellä ovat olleet. Tämä urheilunkorkeakoulu on luontonsa puolesta todella ainutlaatuinen. Sellaista läpikuultavan sinertävän vihreää vettä kuin Valkjärven on, ette ole varmaan ennen nähneet ja toivottavaa on että Lahdessa käydessä usealle on yhdeksi kauneimmaksi elämäykseksi muodostuva käynti Vierumäen urheiluopistossa. Suomen urheilu tulee varmaan lähivuosina yhäti nousemaan; maamme tulee sieltä saamaan joka kolkkaansa urheiluohjaajia, sellaisia, joita voi lähettää ulkomaillekin valmentajiksi. Uusia Peräsaloja ja Lehtisiä sekä Holloja nousee varmaan Vierumäen opettajien ohjaamina kautta Suomen-niemen.

Tietoja poiminnut
L. Rantala.

Juhannusaaton helle ajoi Viipurissa näin ison ruuhkan nuorta, iloista ja janoista väkeä vesikiöskien edustalle. Kuva Papulan urheilukentältä.

Kansalliset urheilukilpailut Viipurin Kuuromykkä-Urheilijain järjestäminä jäsentenvälisten urheilukilpailujen yhteydessä pidettiin Viipurissa Papulan urheilukentällä kesäkuun 22-23 p:nä. 33 asteen lämmössä saavutettiin seuraavia tuloksia:

- 100 m: 1) V. Vanhanen 13,3. 2) L. Luoto 1,25 m jälj.
 3) P. Haaparanta 3,40 m jälj.
 200 m: 1) V. Vanhanen 28,2. 2) T. Averin 29,2.
 3) M. Seppänen 3,30 m jälj.
 110 m aidat: 1) B. Ahlbäck, Helsinki 17,4. 2) V. Lehtonen, H:ki 10 cm jälj. 3) L. Koivisto, Kotka 3 m jälj.
 10,000 m: 1) M. Mölsä 36,43. 2) P. Niinikangas, Turku 37,55. 3) A. Lehti, H:ki 40,09. 5000 m väliaikana saavutti Mölsä 15,52,0.
 Pituushyppy: 1) L. Luoto 483. 2) T. Jarva 476. T. Averin 449.
 Kuula: 1) L. Luoto 11,42. 2) E. Pohjolainen 9,38.
 3) T. Jarva 9,37.
 Keihäs: 1) L. Luoto 39,72. 2) T. Jarva 39,41. 3) M. Seppänen 39,13.
 Korkeus: 1) T. Jarva 139. 2) L. Luoto 125. 3) A. Lyytikäinen 120.

- Kiekko: 1) L. Luoto 28,04. 2) E. Pohjolainen 26,76.
 3) M. Seppänen 26,24.
 400 m: 1) V. Vanhanen 65,0. 2) T. Jarva 65,2. 3) M. Seppänen 14 m jälj.
 400 m aidat: 1) B. Ahlbäck 62,4. 2) V. Lehtonen 63,0.
 3) L. Koivisto 66,0.
 5000 m: 1) P. Niinikangas 17,10. 2) M. Mölsä 17,19.
 3) A. Lehti 18,03.
 Naisten kuula: 1) T. Kesäläinen 7,33. 2) L. Tihverä 5,78.
 Naisten 100 m: 1) L. Tihverä 16,2. 2) T. Kesäläinen 17,0.
 Naisten pituus: 1) T. Kesäläinen 327. 2) L. Tihverä 319.
 Naist. korkeus: 1) T. Kesäläinen 120. 2) L. Tihverä 110.

Juhlat olivat Rautatieläisten huoneustolla.

Lahden Kuurot Urheilijat järjesti 1. helluntaipäivän iltana ohjelmaltaan vaihtelevan iltaman Lahden lyseolla. Runsaan kuuromykkäjoukon kokouduttua kauniisti järjestettyyn huoneustoon, alkoi ohjelman suoritus. Tervehdyspuheen piti hra Remmi, lausuen lämpimän sanoin KUL:n puheenj. hra E. Karilaan ja yleisön tervetulleiksi.

Iltaman ohjelmasta mainittakoon hra Karilaan asiakas, urheilu-aiheinen esitelmä, jossa hän välillä puheessaan laski leikkiäkin, huvittaen siten, katselijoita. Ja hänen puheensa palkintojen jako-kysymyksestä herätti katselijoihin selvän ymmärryksen, miten hyödyllistä on yleisurheilumestaruuskilpailussa jakaa edelleen palkintoina kunniakirjoja. Lyhyen väliajan kuluttua, seurasi hra Remmin huumoreski, jota lisää jatkoi hra Laaksonen huvittaakseen yleisöä. Herra Mäkelä piti valaisevan esitelmän urheilun tärkeydestä ja hyödystä, sekä ihmisruumiin rakenteesta ja hoidosta. Väli-aika kului kahvitarjoiluun, minkä jälkeen alkoi oikein pitkä ja hauska näytelmäkappale »Suomalaiset ulkomaalaisessa ravintolassa», jossa tarjoilijana esiintyi, ulkonäöltään niin »pimeä» mies, kuin nekeri. Iltaman ohjelma päättyi taikatemppuihin, joita teki hra K. Mäkelä. Lopputunti leikittiin.

Seuraavana helluntaiaamuna, jolloin teimme opintomatkan Vierumäen urheiluoipistolle, oli ilma aamulla hieman kolea ja vettä ripotteli välillä, mutta lähtöajan lähestyessä senkei ja menomatalla päivän mittaan kirkastui. Meno- ja paluumatkamme tapahtui junalla Heinolan rautateitse. Vierumäen asemalle saavuttuamme oli meitä vastaan ottamaan jo varattu kuorma-auto. Matka jatkui autolla metsäseudun halki urheiluoipistolle, jonne on vajaa 6 km asemalta. Saavuttuamme opiston pihalle, saimme ystävällisen opastajan mukana suunnata askelemme luonnon nähtävyyksiä katse-

„Tekijämiehiä” juhannusaattona Viipurin K.-U:n kansallisissa.

KUOPION KUUROMYKKÄIN YHDISTYKSEN

25 v. juhla ja esitelmäpäivät
20—21 p:nä huhtikuuta

Yhdistyksemme esitelmäpäivät olivat keräneet osanottajia ympäri rakkaan Suomenniemen. Oli siinä vilkasta karjalaista, jäykkää hämäläistä, rannikkoseudun ruotsalaista ja me savolaiset tietysti pahimpina suunsoittajina ja »piälly-

Esitelmäpäivien osanottajia Kuopion kuurojen koulun jublasalissa.

miehinä». Kauempaa tulleet katsoivatkin pitkään meidän »isäntäväen» vilkkautta, että »mitähän nuokin meinaavat» —.

Lauantaina kello 18 oli tutustumistilaisuus kuurojenkoululla. Lausuttuaan vieraat tervetulleiksi yhdistyksen puheenjohtaja opettaja *O. Hiekkala* piti esitelmän kuuromykkäin ammattiotetuksen järjestämisestä. On olemassa kaksi ehdotusta kysymyksen ratkaisemiseksi. Toisen mukaan olisi kuurot pojat järjestettävä oppiin kuulevien mestarien luo, toisen mukaan taas olisi valtiolta anottava maatila, jolle perustettaisiin kuurojen poikien ammattikoulu. Paitsi käsityöläisammatteja, suutarin, räätälin, puuse-

lemaan. Korkeiden harjanteiden välitse puikkelehtii siellä järvi toisensa perästä ja jokaisella harjulla on oma nimensä. Sinne koskemattoman luonnon keskelle on urheiluopisto nyt valmistumassa. Pitkän kävelymatkamme jälkeen katselimme vielä komeaa hyppyrimäkeä ja hiihtokuoppaa, jossa talvisin neuvotaan murtomaahiihtoa. Sitten nautimme ruumiimme virvoitukseksi ravintolan virvokkeita, minkä jälkeen hetken kuluttua kokoonnuiimme tyytyväisinä ja tietorikkaina autoon, palatan asemalle, jossa hetken varroimme juna. Tällöin hra Karilas vielä katsoi hyväksi koota meidät metsäisen luonnon helmaan pitääkseen esitelmää meille ajankuluksi. Vihdoin tuli lähtö junaan ja hra Karilas sai Lahden asemalta astua Helsinkiin menevään vaunuun tietorikkaampaan entistään, vieden taskunsa täynnä terveisiä Helsinkiin. L. R.

pän y.m. — saivat he oppia maanviljelystötä. Työille taas voitaisiin järjestää ammattiopetusta Nikkarilan talouskoulussa. — Kirjaltaja *Antti Jokelainen* Helsingistä puhui tämän jälkeen muutamin sanoin kokemuksistaan kirjapaino Surduksessa, jossa hän oli joutunut usean vuoden ajan ohjamaan nuoria k.m. latojan ammatissa; hra Jokelainen lausui tällöin käsityksenään, että n.s. maalaisoloihin tottuneille kuurom. sopisi parhaiten maanviljelystyö. Pienviljelijänä monikin heistä voisi ansaita toimeentulonsa hyvin. — Neidit *Alma Miettinen* ja *Milja Kolari* esittivät lyhyen väliajan jälkeen hauskan pukutanssin.

Sunnuntaina klo 9 oli käynti Kuopion uudella paloasemalla, jota kaikki töllistelivät silmät pyöreinä. Klo 11 piti pastori *O. Myyryläinen* jumalanpalveluksen kuurojenkoululla ja klo 13 lyhyen väliajan jälkeen jatkettiin esitelmiä. Joht. *U. Kahma* esitelmöi aiheenaan *Aleksis Kiven* hyvin tuttu kirja »Seitsemän veljestä», verraten Suomen kansaa näihin veljeksiin. Heidän lailaan on kansamme saanut

taistella hallaa ja puutetta vastaan ennenkuin saavutti paremmat elämisen ehdot. — Rouva *Helmi Brusila*, esitelmöi tämän jälkeen pikkulapsen ruokinnasta. Hän oli kirjoittanut puutaululle suuren määrän ohjeita ja nyt annettiin jokaiselle niin naiselle kuin miehellekin osanottajille paperia ja kynä käteen ja ala vain kirjoittaa taululla olevat pikkulapsen ruokintaohjeet paperille. Moni »kaksilahkeinen» ensin hiukan häkeltyi — »lapsenlikkana» olo lie tuntunut kovin kaukaiselta mahdollisuudelta! Mutta lopulta kaikki istuivat pulpeteissa kuin muinoin koulunpenkillä ja kirjoittivat hikipäin.

Klo 18 alkoi kuurojenkoulun avarassa jublasalissa k.m. yhdistyksen 25-vuotisjuhla. Sali oli aistikkaasti koristettu Savon väen. Kutsuvieraat ja muun yleisön lausui tervetulleeksi yhdistyksen puheenj. *O. Hiekkala*. Hra *Aarne Holopainen* lausui *Aleksis Kiven* »Suomenmaa» taidokkaasti. Sen jälkeen esitti yhdistyksen sihteeri nti *Milja Kolari* kirjoittamansa 25-vuotishistoriikin. Väliajan jälkeen herra *Tolonen* esitti viulusoolon ja herra *Antti Jokelainen* Helsingistä piti esitelmän kuuluisasta *Alastaron Jaakosta* — nykyinen konsuli *Jaakko Hedgren*. Hänen elämäntarinansa on ylistyslaulu suomalaiselle sisulle ja aito pohjalaiselle sitkeydelle,

joka raivaa tiensä päämäärään esteistä välittämättä. Kerjäläisenä sai Jaakko lapsena kulkea, ruokaa sai hän homeisia leivänkannikoita y.m. sellaista, mitä vain ihmiset heittivät hänelle. Sitten läksi Jaakko muutamien toveriensa kanssa Ruotsiin. Matka tehtiin jalkaisin jäähtyneen Pohjalahden yli paukkuvassa pakkasessa. Monesti olivat he nääntymäisillään, mutta perille kuitenkin saapuivat sisukkaat suomalaispojat ja saivat työtä. Jaakko kuitenkin tuhlassi palkkansa juopotteluun. Lopulta hän kuitenkin oppi ymmärtämään hyvien tapojen arvon, teki uuterasi työtä ja säästi rahansa. Menestys seurasi häntä ja nykyään tunnetaan pieni kerjäläispoika Jaakko miljoonamiehenä, konsuli Jaakko Hedgreninä. Vaikka hän asuikin Tukholmassa, muistaa hän usein isänmaataan. Esitelmä saavutti suurta suosiota. Yhdistyksen puheenjohtaja ilmoitti, että yhdistys on valinnut kunniajäsenekseen neiti *Anna Miettisen*, joka on kuulunut yhdistyksen ensimmäiseen johtokuntaan, onnitellen samalla asianomaista lämpimästi. Juhlan osanottajien puolesta kävi myöskin 2-henkinen lähetystö, nti Milja Kolari ja herra Arne Holopainen tervehtimässä rouva *Tilta Killistä* ja opettajatar *Emilia Strunckia*, tuoden heidän terveisensä juhlaan. — Ohjelmassa seurasi sitten nuorten kansallispukuisten neitosten esittämä reipas kansantauhu »Martin Vappu». Vielä saatiin nähdä katkelma Kiven näytelmästä »Kihlaus», (henkilöt: kraatari Aapeli — *Jussi Väisänen*, kraatari Eenokki — *Arne Holopainen*, Herrojen-Eeva — *Milja Kolari*, Jooseppi — *Martti Pirskanen*. Näytelmä herätti suurta hilpeyttä katsojissa, joiden joukossa nähtiin m.m. pastori Myyryläinen ja johtaja Kahma rouvineen. Hymyyn siinä vetäytyi vakavinkin naamataulu. — Vapaan sanan aikana esittivät juhlivalle yhdistykselle onnitelujan pastori Myyryläinen Viipurin, hra *Toppila* Jyväskylän, *A. Jokelainen* Helsingin, nti *Martta Lyytinen* Vaasan, herra *Einar Lehtinen* Kotkan ja hra *Paavo Valtari* Hämeenlinnan k.m. yhdistyksen puolesta. Sähkösanomin ja kirjein esittivät onniteluunsa allamainitut: *Salon, Tampereen, Kotkan, Porin, Hangon, Porvoon, Lahden, Seinäjoen, Pietarsaaren, Turun, Hämeenkyrön ja Kokkolan* k.m. yhdistykset, *Heffata*, osatoverit Lappeenrannasta, *Aili* ja *Väinö Sihvola* Inkeröisistä, *Helga* ja *Antti Hartikainen* Säuineisestä, *Rurik Pitkänen* Helsingistä ja *Eva Lehtinen* Kotkasta.

Juhla päättyi reippaaseen karkeloon ja kun vielä valokuvaaja oli näpäntänyt kuvan yleisöstä, hajaantui itsekukin yöpuulle. — Moni käytti tilaisuutta kiivetäkseen Puijolle seuraavana päivänä. Pastori piti vielä Herranehtoollisjumalanpalveluksen tuomiokirkossa. Kukin matkusti omalle suunnalleen varmaankin vieden muusaan hauskan muiston kuopiolaisten juhlista ja varmaan monen matkalaukussa lie ollut se

maankuulu savolaisten kummallinen kala-lintu. Nimittäin *kalakukko!*

Mila.

ESITELMÄTILAISUUKSIA MAASEUDULLA

Suomen Kuuromykkäinliiton toimesta pitää liiton sihteeri esitelmätilaisuuksia lauantaina heinäkuun 20 p:nä klo 19 *Hämeenlinnassa* ja sunnuntaina heinäkuun 21 p:nä klo 13 *Lahdessa*. Kokouspaikasta ilmoittaa paikallisen yhdistyksen puheenjohtaja. Esitelmäaiheena on raittiusasia. Toivotaan, että paikkakuntalaiset saapuisivat runsaslukuisina tilaisuuksiin.

Elokuun numerossa ja kirjeellisesti ilmoitetaan muille paikkakunnille tehtävistä esitelmämatkoista.

LEHTEMME SEURAAVA NUMERO

ilmestyy elokuun 10 p:nä, joka pyydetään ystävällisesti huomioonottamaan ja lähettämään käsikirjoitukset hyvissä ajoin.

TOIMITUS.

Kirjallisuutta

Hiljainen Maailma, kuurojen ja heidän ystäviensä lehti on julkaissut juhannukseksi tämän vuoden ensimmäisen numeron 16-sivuisena. Sen kiintoisasta sisällöstä mainittakoon m.m. kouluneuvos Urho Kierimon sanomalehdille antama haastattelu »Kuinka kuuromykkäläpsi suorittaa kahdeksassa vuodessa kansakoulukurssin», »Callaudet College», »Kuuromykkäin käsityönäyttely», »Milan» kertomus »Eri-lainen kuin muut», »Japanin kuuromykät», »Eräs pitkä jalkamatka» (kahden ruotsalaisen kuuromykan matkasta Afrikkaan), »Ihmeellinen huulitalukemiskyky», »Niagara».

Tässä lehdessä ei tosin aikaisemmin ole ollut mainintaa oman maamme kuuromykkäin sitkeistä ponnisteluista julkisen sanan palveluksessa, kun he ovat varoiaan ja vajoiaan säästämättä koettaneet tehdä kuurojen ja kuuromykkäin asiaa tunnetuksi paitsi omassa piirissämme, myöskin, ja pääasiallisesti, suurelle yleisölle. Saadessani tämän numeron käsiini ja luetuksi, muistin Suomen Kuuromykkäinliiton nyt voimassaolevien sääntöjen 5 §:n d-kohdan, jossa sanotaan, että Keskushallituksen velvollisuutena on: d) tehdä aloitteita kuuromykkäin asian hyväksi ja edistää muiden tekemiä samaa tarkoittavia aloitteita. »Hiljaisen Maailman» tarkoituksena on tehdä kuulevalle yleisölle tunnetuksi kuuromykkäin asiaa, joten rohkenen kehoittaa lehmemme lukijoita tilaamaan ja levittämään sitä. Irtonumeron hinta on 2 markkaa ja saa sitä kustantajalta, toimittaja Väinö Sihvolalta, os.: Inkeroinen. *R. Pitkänen.*

Tietoja ulkomailta

Maaliskuun 18 p:nä kuoli Ruotsissa kauan kärsityään kuuromykkä kirjailtaja *Eskil Eklund*. Hän oli etevä sanomalehtimies, jonka kynästä on monien vuosien kuluessa lähtenyt suuri joukko viisaasti kirjoitettuja kirjoituksia, joista monet ovat käännetty vieraisiin kieliin. Suomen-

kin kuuromyökkäinlehdessä on usein näkynyt hänen kirjoittamiaan kirjoituksia. Eklund oli syntynyt v. 1881. Sairauden kautta menetti hän 4 vuoden vanhana kuulonsa. Hän oli käynyt Manillan kuuromyökkäinkoulun. Hän rupesi kirjanpainaajaksi. Eräs hänen nuoruuden tovereitaan kirjoittaa hänestä m.m.: Eskil Eklundko on poissa kuuromyökkäin joukosta? Meille, vainajan läheisimmille tuli kuolonsanoma odottamatta, vaikka tiesimmekin että hän on heikko. Monen monta vuotta taisteli hän elämän ja kuoleman välillä. Mutta nyt on hän päässyt rauhaan. Sydämensä lämmöllä rakasti hän kohtalovereitaan, rakkautella, jota mikään sairaus tai kipu ei voinut lopettaa. Hän oli lämminsydäminen, iloinen ja leikillinen mies. Koko Ruotsin kuuromyökät tunsivat Eskil Eklundin ja muistavat vielä hänen pitämäänsä esitelmiä ja hänen kirjoittamiaan puheita. Sopii lisätä, että Eklundin puheissa ja esitelmissä oli aina vakava ja hyvä henki. Ruotsin kuuromyökät ovat menettäneet nyt yhden parhaimpia jäseniään.

Kuuromyökkäinpappi Bratt siunasi vainajan tomun Vetlandan kirkossa. Monta liikuttavan kaunista puhetta viitattiin hänen haudallaan.

Ranska. *Eräs ilkityo!* Äskettäin eräät tuntemattomat henkilöt tahrivat l'Epéen muistopatsaan tervalla tai mustalla värillä, ja maalasivat mustalle tahralle sirpin ja vasaran kuvat jalustan molemmille marmorilaatoille.

„Pappi l'Epée oli ihmiskunnan hyväntekijä eikä ollut mikään poliitikko. Hänen muistoansa kunnioittaa koko maailman kuurot. Minä uskon, etteivät edes Neuvosto-Venäjän kuurot, niin punaisia kuin he ovatkin, hyväksy sellaista halpamaista tekoa“ sanoo ranskalainen veljeslehti.

Amerikan Yhdysvallat. *Maailman snurin kuuorojen koulu* on Illinoisin valtiossa. Siinä on 700 oppilasta opetettavana. Se on äskettäin saanut 310,000 dollarin määrärahan uuden makuusalin ja siihen kuuluvien kouluhuoneitten rakentamiseksi.

Kuuro lentäjä. E. T. Payne Kanadasta on ainoa kuuro, josta me tiedämme, että hänellä on lentäjän todistus lentokoneen ohjaamiseen.

Kuurojen taiteilijain menestys. Kuurojen taidenäyttely New-Yorkissa herätti niin paljon mielenkiintoa, että Roerich-museo valitsi 45 maalauksuvaa, asettaakseen ne toinen toisensa jälkeen näytteille eri amerikkalaisissa museoissa ja gallerioissa.

Kuuro vieraitten kielten taitaja. Eräs nuori rouva on umpikuuro synymästään. Tämä puute ei kuitenkaan estänyt häntä hankkimasta kelpoista opetusta ja kolmen eri kielen taitoa Englantia, saksaa ja ranskaa hän voi ihmeteltävällä tavalla lukea huulilta. Tämän tapauksen on tri Ph. Todhey maininnut esitelmässään Lontoon yliopiston lääketiedekunnassa, jossa hän sanoi, että tämä synnynäinen kuuro rouva ääntää hämmästyttävän selvästi kutakin kieltä oikealla äänenpainolla.

Kuuro rakennusmestari. Marchvillessä (Tennessee) eräs uusi postitalo rakennetaan ulkoa- ja sisältäpäin marmorista. Tämä loistorakennus peittää koko neliskulmaisen tontin ja maksaa miljoonan dollarin. Piirustukset on laatinut hyvin tunnettu rakennustoimisto „Marr & Holman“. Se on ollut useita vuosia johtavimpia rakennustoimistoja.

Marr on kuuro ja kuuorojen maailman etevimpiä persoonallisuuksia. Hän sai opetuksensa Tennesseeen kuuorojenkoulussa ja Gallaudet Collegessa (kuurojen yliopisto) Washingtonissa. Toiminimi on koko olemassa olonsa ajan suunnitellut kalliishintaisia rakennuksia. Etelä-valtioitten muutamien huomattavien rakennuksien suunnitelmat ovat Marrin hengen ja korkean teknillisen taidon tuotteita.

Tämä tapaus osoittaa, ettei kuurous millään muotoa estä ammatin kehittämistä korkealle.

„Stimmistä“ koonnut J. L.

Tietoja kotimaasta

Huhtik. 18 p:nä vaiui kuolon uneen kuuromyökkä Amanda Mattila 62 vuoden vanhana. Hän oli syntynyt Eurassa 18^{19/7} 73 ja kävi koulua Huittisissa rva Helena Luoman luona. Raumalla hän on asunut muutamia vuosia, sen jälkeen hän muutti Poriin Yörläisen pariskunnan luo. Tätä ennen on hän palvellut useissa perheissä. Vaikka oli kivulloinen, niin hän oli aina nöyrä ja hiljainen, ilolla teki omat työnsä. Ennen kuolemaansa hän oli mennyt vieraisille Lappiin sisarensa luo, jossa häntä kohtasi sydänhalvaus. Rauman kaupungin hautausmaahan kätettiin hänen tomumajansa.

Kuuromyökkä vanhus pillastuneen hevosen ruhjottavana Porvoossa. Heinäk. 2 p:nä aamuna klo 7.45 aikaan sattui Porvoossa Kirkkokadulla yliajo. Osuuliike Laborin pihamaalle oli erään kartanon ajomies jättänyt hevosen irralleen pistäytyessään itse liikkeeseen. Miehen ollessa liikkeessä hevonen jostain syystä pillastuneena ryöstäytyi pihalta lähtien kovaa vauhtia juoksemaan ylös Kirkkokatua. Tällöin jäi kadulla liikkunut 76-vuotias kuuromyökkä nainen Heta Sofia Siimonintytär Porvoosta hevosen jalkoihin ruhjottavaksi. Loukkaantunut jäi tiedottomana makaamaan kadulle, mistä hänet kiireesti toimitettiin kaupungin sairaalaan. Loukkaantuneen todettiin saaneen pahoja ruhjevammoja päähänsä ja hänen tilaansa pidetään hengenvaarallisena. Ajan Suunta.

PORISSA

pidetään elokuun 4 päivänä Auttajayhdistyksen Porin piirin järjestämä **esitelmäpäivä** Porin kaupungin ja sen ympäristön kuuromyökille. Esitelmöitsijöiksi ovat lupautuneet herrat Rurik Pitkänen, Elias Savisaari, y.m. Esitelmäpäivät ovat maksuttomat.

Lauantai-iltana klo 19 vastaanottajaiset Kuuromyökkäin-yhdistyksen talolla Pohjois-pitkätie 16.

Sunnuntaina klo 10 ap. täsmälleen aloitetaan jumalanpalveluksella.

Niitä, jotka haluavat asuntoa, pyydetään ilmoittamaan heinäkuun 25 päivään mennessä os.: Porin Kuuromyökkäin-yhdistys, Pohjois-pitkätie 16, Pori.

HUOM! Ei tällä kertaa rautatiealennusta ja ne ystävät, jotka saapuvat esitelmäpäivillemme, pyydetään noudattamaan täsmällisyyttä. JOHTOKUNTA.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

Suomen Kuuromyökkäinliiton äänenkannattaja

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa, kuun alkupäivinä.

Toimittajat: Huugo Nyberg, vastaava, Rurik Pitkänen, toimitussihteeri, Liisankatu 27, E. Käsikirjoitukset lähetettävä ennen kuukauden loppua ehtiäkseen seuraavaan numeroon.

Tilauhinta: 20 markkaa vuosikerta. Puolen vuoden tilauksia ei vastaanoteta.

Ilmoitushinnat: Kertailmoituksista 50 penniä palsta-millimetritä. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 10 markkaa. Kuolinilmoitukset 20 markkaa. Postikulu- jen välttämiseksi pyydetään maksu lähettämään ilmoituksen mukana lehden konttoriin.